

PLA DOCENT: **Títol Superior en Art Dramàtic**
Especialitat: Interpretació

CURS: **Segon**

MATÈRIA: **VEU**

DADES GENERALS

CODI	ESAD_0213	
NOM	EXPRESSIÓ ORAL 3	
TIPUS	OBLIGATÒRIA	
CURS I PERÍODE SEMESTRAL D'IMPARTICIÓ	SEGON CURS – PRIMER SEMESTRE	
CRÈDITS ECTS I NOMBRE D'HOES	4 crèdits ECTS / 100 hores	
DESGLOSSAMENT	TOTAL	100 hores
	Treball presencial	65 hores
	Aprentatge autònom	35 hores
PROFESSORAT	Consulteu a: eolia.cat/oferta-formativa/grau/interpretació	
REQUISITS PREVIS DE MATRICULACIÓ I ORIENTACIONS	No hi ha requisits previs de matriculació.	

COMPETÈNCIES

ASSIGNATURA	MATÈRIA: VEU								
	COMPETÈNCIES								
	T-06	T-13	G-01	G-02	G-03	G5	EI.01	EI.02	EI.04
Expressió oral i dicció 1				X	X	X			
Expressió oral i dicció 2				X	X	X			
Expressió oral i dicció 3	X			X	X	X	X		
Expressió oral i dicció 4	X			X	X	X	X		
Expressió oral i dicció 5	X	X	X	X	X	X	X		
Expressió oral i dicció 6	X	X	X	X	X	X	X		
Expressió oral i dicció 7	X	X	X	X	X	X	X	X	X

LLEGENDA COMPETÈNCIES:

- T-06 Realitzar autocrítica cap el propi exercici professional i interpersonal.
- T-13 Cercar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.
- G-01 Fomentar l'autonomia i autorregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes; mostrant independència en la recollida, anàlisi, i síntesi de la informació, en el desenvolupament de les idees i arguments d'una forma crítica i en la seva capacitat per a automotivar-se i organitzar-se en els processos creatius.
- G-02 Comprendre psicològicament i empatitzar per entendre i sentir les vides, situacions i personalitats alienes, utilitzant de manera eficaç les seves capacitats d'imaginació, intuïció, intel·ligència emocional i pensament creatiu per la solució de problemes; desenvolupant la seva habilitat per a pensar i treballar amb flexibilitat, adaptant-se als altres i a les circumstàncies canviants de la feina, així com la consciència i l'ús saludable del propi cos i de l'equilibri necessari per a respondre als requisits psicològics associats a l'espectacle.
- G-03 Potenciar la consciència crítica, aplicant una visió constructiva al treball de si mateix i dels altres, desenvolupant una ètica professional que estableixi una relació adequada entre els mitjans que utilitza i les finalitats que persegueix.
- G-05 Fomentar l'expressió i creació personal, integrant els coneixements teòrics, tècnics i pràctics adquirits; mostrant sinceritat, responsabilitat i generositat en el procés creatiu; assumint el risc, tolerant el fracàs, i valorant de manera equilibrada l'èxit social.
- E.I-01 Investigar els recursos tècnics, expressius i creatius necessaris per a la maduració constant de l'instrument de l'interpret i el desenvolupament holístic de les seves habilitats per a la interpretació escènica.
- E.I-02 Dominar el procés de creació de personatges, conflictes, situacions i diferents realitats escèniques, mitjançant l'aplicació dels propis registres interpretatius. I interaccionar amb els diferents llenguatges escènics de manera que de la fusió dels elements amb l'interpret n'esdevingui un tot comunicatiu coherent, significatiu i creatiu.
- E.I-04 Domini en l'aplicació dels recursos tècnics, expressius i creatius en la veu de l'interpret, en el desenvolupament i la creació globals de la partitura escènica, amb la finalitat d'interpretar una partitura musical en un ventall divers d'estètiques de repertori.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

ASSIGNATURA	MATÈRIA: VEU											
	APRENENTATGE											
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12
Expressió oral i dicció 1	X											
Expressió oral i dicció 2	X	X										
Expressió oral i dicció 3	X	X	X	X								
Expressió oral i dicció 4	X	X	X	X	X							
Expressió oral i dicció 5	X	X	X	X	X	X	X					
Expressió oral i dicció 6	X	X	X	X	X	X	X	X				
Expressió oral i dicció 7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

LLEENDA APRENENTATGES

- A-1 Adquirir consciència dels patrons i hàbits personals, corporals i respiratoris, i de la seva incidència en el resultat vocal quotidià.
- A-2 Capacitat de gestionar la respiració i el cos per a una emissió vocal saludable en la parla quotidiana i en textos de dificultat bàsica.
- A-3 Capacitat de gestionar la respiració i el cos per a una emissió vocal saludable en la parla quotidiana i en textos teatrals amb component emocional.
- A-4 Disminució de la tensió innecessària, de la capacitat de projecció de la veu, i de la claredat d'articulació.
- A-5 Millora de la presència escènica, de la capacitat d'aire, de la línia i de la projecció vocal.
- A-6 Entrenament de la connexió emocional, i de la seva transmissió mitjançant la veu, sense generar tensions innecessàries. Capacitat d'escolta i de comunicació.
- A-7 Desplegament del potencial personal i vocal.
- A-8 Consolidació del centre de gravetat, i de força vocal i interpretativa.
- A-9 Treball de la línia de focus.
- A-10 Flexibilitat vocal i matisos. Potència i intensitat vocals.
- A-11 Assoliment de força vocal i interpretativa.
- A-12 Capacitat d'estar lliure i alhora connectat en escena. Llibertat vocal i interpretativa.

BLOCS TEMÀTICS

Treball vocal

1. Seguir fent atenció i qüestionant l' hàbit quotidià en relació a la connexió cos-respiració-veu.
2. Aprofundir en la identificació i desbloqueig de tensions corporals innecessàries.
3. Obertura de costelles i llibertat diafragmàtica aplicada al text.
4. L'ús dels músculs abdominals en la interpretació d'un text.
5. La veu en moviment: mantenir la veu lliure amb moviment escènic.
6. Connexió d'impulsos corporals en la veu i el text.
7. La respiració en relació al significat de la paraula del text.
8. La veu en relació a l'espai: integració dels ressonadors a l'espai.
9. L'imaginarari en relació a la respiració, la veu i el text.
10. La llibertat vocal amb treball emocional específic.
11. Registres vocals aplicats a un text dramàtic: projecció vocal, timbres i direccionalitat del so.
12. Creació de personatge a través de la veu i del cos.

Treball de dicció catalana

13. Breu apunt teòric sobre la fonètica catalana i Alfabet Fonètic Internacional.
2. El vocalisme tònic i l' àton. Observació i classificació: grau d'obertura de la cavitat bucal i posició dels òrgans articularis. Correcció de la pronúncia. El valor expressiu de les vocals. Els contactes vocàlics dins la paraula i entre paraules.

1. Sonoritzacions i emmudiments
2. Excepcions fonètiques

**ACTIVITATS
D'APRENENTATGE I
ORGANITZACIÓ
GENERAL DE
L'ASSIGNATURA**

3. La pronúncia de les consonants. Observació i classificació: acció de les cordes vocals, manera d'articular i punt d'articulació. La durada i el valor descriptiu de les consonants.

14. Aprofundir en el treball de fonètica, posant èmfasi de manera més específica en el grau d'obertura de cavitat vocal i posició dels òrgans articuladoris. Correcció individualitzada de pronúncia.
15. L'entonació, la puntuació i el ritme en textos dramàtics.
16. La dicció segons textos dramàtics de registres diferents.
17. Les paraules en relació amb l'imaginari i el cos.
18. Les unitats de sentit en la interpretació d'un text.
19. El text: connexió de les imatges, l'ús de l'espai escènic, el personatge i el subtext.
20. La connexió emocional i el text; comunicar les idees.

METODOLOGIA

L'alumnat rebrà dues sessions de 1,5 hores de veu a la setmana i una sessió de dicció catalana de 1,5 hores a la setmana.

Treball vocal

Les classes de veu tenen una mirada molt transversal. Tot i que tracten un contingut molt tècnic i específic en l'ús de l'instrument, la mirada pedagògica que s'ofereix, inclou una constant relació amb la interpretació i amb el procés holístic de l'estudiant. Es posa èmfasi constant en la importància dels continguts en relació a la feina de l'actor i l'actriu, així com en el treball de text de la pròpia assignatura i de l'assignatura de Sistemes d'Interpretació.

Les classes seran pràctiques i en grup, inclouran, també, classes magistrals de continguts específics, i tutories individuals. Es fomentaran exercicis de descobriment a través de la pròpia experiència individual amb una posterior anàlisi, reflexió i construcció individual del coneixement. La metodologia inclourà una mirada individualitzada i adaptada a les necessitats individuals, en cap cas és un treball categòric i extern sinó de descobriment intrínsec.

La metodologia de treball inclourà exercicis de veu d'exploració individual, en parelles i molt enfocats a la interpretació. Els alumnes hauran de presentar un text al final de l'assignatura per tal d'aplicar tots els coneixements adquirits.

En aquest bloc d'Expressió oral i dicció es donarà molta èmfasi en el moviment i la connexió del moviment amb la veu, permetent així una integració de la tècnica més profunda. El docent podrà donar indicacions interpretatives més específiques que a Exo. Oral I i II per anar més enllà en els matisos interpretatius i vocals. És important que en aquesta fase l'alumnat comenci a integrar els coneixements de manera que els puguin aplicar de manera transversal.

Treball de dicció catalana

En el treball de dicció, així com a EXO I i II, la dicció no aprofundeix en la fonètica catalana sinó que és una introducció i presa de consciència del propi nivell, al primer semestre de segon, es començarà a aprofundir en la fonètica catalana i el català estàndard.

L'assignatura s'iniciarà amb un breu apunt teòric sobre fonètica catalana, el català estàndard i l'Alfabet Fonètic Internacional, recordant les bases del que s'ha abordat al primer curs però afegint una mirada més teòrica i específica.

- S'ampliaran fonemes més enllà de les neutres, les sonoritzacions i les /ll/, que hauran estat treballades a primer.
2. Es procedirà directament al treball de textos dramàtics diversos. S'iniciarà un treball individual de monòlegs i/o poesia i es durà a terme un anàlisi més o menys tòric sobre paper dels factors que intervenen en la dicció d'aquest text.
3. Es connectarà amb el cos i amb l'espai els textos.
4. Es treballaran textos de lectura a vista i textos de lectura preparada.
5. S'inclouran textos que hauran d'aprendre's de memòria que permetin aplicar el que s'ha comentat anteriorment.
6. A mida que avanci l'assignatura, s'afegiran escenes de dos o més personatges per tal d'aplicar els conceptes de manera més transversal.
7. Els estudiants hauran de portar feina treballada des de casa.
8. En cas que hi hagi moltes dificultats en la fonètica, s'exigirà molt treball autònom a l'alumnat per part del professorat.

**AVALUACIÓ
ACREDITATIVA
DELS
APRENTATGES**

L'avaluació és continuada a partir d'exercicis de classe i d'altres exercicis preparats a casa per part de l'alumnat.
L'avaluació final consistirà en un treball teòric i pràctic on s'avalua l'adquisició dels coneixements i la integració del treball en la pròpia pràctica.
Sent una assignatura de segon curs del grau, es donarà molta prioritat al procés i l'evolució de cada alumne (avaluació continuada), tot i que l'adquisició tècnica tindrà més pes que al primer curs. Algú que no hagi entès un mínim del treball proposat quedarà suspès independentment del procés que hagi realitzat.
Les assignatures de veu són absolutament presencials. Es considera la possibilitat de recuperació mitjançant examen pràctic en els casos de suspesos.
En el cas de suspens per faltes d'assistència no justificades no hi haurà possibilitat de recuperació.
El nombre de faltes d'assistència no justificades al llarg de cada curs no pot superar el 10% del total de classes. Això implica que a partir de 4 faltes no justificades l'alumne es considerarà no avaluat i no tindrà dret a recuperació.

L'aprobat en aquesta assignatura es considera en l'assistència, la disciplina de treball i la comprensió i adquisició dels coneixements bàsics. Les notes superiors a 5 inclouen haver adquirit els coneixements tècnics de manera més profunda, haver-los aplicat més enllà de l'aula o a altres assignatures.

En el cas de dicció catalana, si l'apartat de fonètica està suspès, l'assignatura quedarà suspesa. Si s'aprova l'assignatura d'expressió oral i dicció 4, expressió oral i dicció 3 quedarà aprovada automàticament ja que els continguts són acumulatius.

L'avaluació de les diverses assignatures que conformen la matèria d'Expressió oral i dicció consten de quatre notes que s'engloben en els percentatges següents. Cadascun d'aquests percentatges pot desglossar-se en diversos ítems avaluatius més específics segons el professorat i les característiques concretes dels continguts. La nota serà una mitjana entre els ítems de dicció i els ítems de veu.

1. Procés i evolució tècnica durant les sessions de treball.	40%
2. Nivell tècnic adquirit	50%
3. Treball teòric	10%

4. Alexander, F.Mathias. *El uso de sí mismo*. Editorial Urano, septiembre 1955.

**FONTS
D'INFORMACIÓ**

BÀSICA

5. Berry, Cicely. *Voice and the Actor*. John Wiley & Sons. New York, 1973.
6. Berry, Cicely. *The Actor and the Text*. Virgin Books, 1993.
7. Berry, Cicely. *Text in Action*. Virgin Books, 2001.
8. Calais-Germain, Blandine. *Anatomia para el movimiento*, tomo IV. *La respiración*. Editorial La Liebre de Marzo, 2011.
9. Donellan, Declan. *El Actor y la Diana*. Fundamentos, 2004.
10. Fitzmaurice, Catherine. *Breathing is Meaning*. Ed. Marian Hampton. Applause Books, 1997
11. Fitzmaurice, Catherine. *Structured Breathing*. VASTA, Spring, 2003.
12. Gelb, Michael. *El cuerpo recobrado. Introducción a la técnica Alexander*. Editorial Urano, 1987.
13. Lewis, Dennis. *El Tao de la respiración natural: El poder transformador de la respiración natural*. Editorial Gaia, 1988.
14. Linklater, Kristin. *Freeing Shakespeare's Voice: The Actor's Guide to Talking the Text*. Theatre Communications Group, 1992.
15. Linklater, Kristin. *Revised and Expanded Edition, Freeing the natural voice: [Imagery and Art in the Practice of Voice and Language](#)*. Drama Publishers, an imprint of Quite Specific Media Group, Ltd., 2006.
16. Lowen, Alexander. *La espiritualidad del cuerpo. Bioenergética*. Editorial Paidós Contextos, 1985.
17. McCallion, Michael. *The Voice Book*. Faber & Faber, 1998.
18. Rodenburg, Patsy. *The right to speak*. Routledge, 1992.
19. Rodenburg, Patsy *The Actor Speaks*. Methuen, 1999.
20. Torres, Begoña. *Bases anatòmiques de la Veu*. Editorial Pòrtic, 1995.
21. Wilfart, Serge. *Encuentra tu propia voz: la voz como instrumento para tu desarrollo personal*. Ed. Urano, 1999.